

Jezus' vrienden in de parochiekerk

Parochies zoeken manieren om eerste communie te vieren in de gemeenschap

- ▶ Impulsen bisschoppen voor eerste communie omgezet in de praktijk
- ▶ Meeste aandacht naar integratie in zondagsmis en voorbereiding
- ▶ Enkele pastorale eenheden wijzigen ook volgorde van de initiatiesacramenten

Christof BOUWERAERTS

De voorbije weken waren heel wat parochiepriesters opnieuw te gast in allerlei schoolkapellen of verplaatsten hele klasgroepen zich naar de parochiekerk voor speciaal georganiseerde eerste communievieringen. Een vertrouwd beeld in de paastijd. Toch is dat niet meer overal zo.

In hun brochure *De sacramenten van de christelijke initiatie bij kinderen en jongeren vandaag. Oriëntaties voor een missionaire vernieuwing* gaven onze bisschoppen in 2013 impulsen voor een nieuwe aanpak in de pastoraal van de eerste communie. Heel wat parochies maken daar intussen werk van.

Volgens de Belgische bisschoppen hoort de eerste communie in wezen thuis in de gemeenschap die elke zondag eucharistie viert, in de parochie dus. Is dat, vooral in grote steden, soms al jarenlang het geval, op andere plaatsen blijft de school tot op heden verantwoordelijk voor de eerste communie of dateert de overgang van recente datum.

In Oudenaarde kunnen kinderen sinds twee jaar in princi-

pe in zowat elke zondagsviering hun eerste communie doen. „Dat heeft een praktische reden”, legt pastoor Patrick Derde uit. „Bij ons zijn er immers meer klasgroepen dan er paaszondagen zijn. Bovendien blijven er nog heel wat vieringen over waarin grotere groepen kinderen tegelijk hun eerste communie doen, weliswaar altijd in een viering die de gebruikelijke liturgie van de zondag volgt.”

De keuze om de eerste communie te integreren in de parochieviering heeft echter een duidelijk inhoudelijke reden. „We willen ouders die voor hun kind een eerste communie wensen, aanmoedigen een bewuste keuze te maken”, zegt Derde. „Zonder elitair te worden, moeten we voor ogen houden waar het ons om te doen is: eucharistie vieren. Onze aanpak is kindvriendelijk, maar evenzeer herkenbaar voor de wekelijkse kerkbezoekers. Ik merk dat mensen dat waarderen.”

In hun brochure pleiten de bisschoppen ook voor een voorbereidingstraject dat ouders en kinderen in contact brengt met de parochie en hen de betekenis

„We willen geen elitekerk. Maar het moet duidelijk zijn waar het ons om te doen is”

van de eucharistie uitlegt. Ook zo in de parochie Onze-Lieve-Vrouw van Fatima Bret-Gelieren in Genk. „We nodigen de ouders uit op twee ouderavonden”, zegt pastoor Tjeu Neyens. „Daar staan we stil bij de betekenis van

de eerste communie en reiken we hen materiaal aan om thuis met de kinderen zelf aan de slag te gaan. We nodigen de gezinnen ook uit voor twee gezinsvieringen. Die hebben we toch al elke maand en ze zijn geschikt om hen vertrouwd te maken met de eucharistie en hen actief te betrekken.”

De bisschoppen spreken in hun tekst ook over de oorspronkelijke volgorde van de initiatiesacramenten: doopsel, vormsel, eerste communie. De communie is geen tussenstap, maar voltooit de opname in de Kerk en herhaalt zich vervolgens in principe wekelijks. „De toekomst zal uitwijzen of een effectief herstel van de oorspronkelijke volgorde in de situatie van kinderen wenselijk wordt”, besluiten de bisschoppen voorzichtig.

In september wagen de pastorale eenheden Anderlecht, Jette en Sint-Franciscus (Schaarbeek, Evere, Sint-Joost-ten-Node) alvast de stap. „Het is een proefproject”, zegt Ria Dereymaeker van CCV, partner in christelijk vormingswerk in Brussel. „We willen ouders en kinderen een catechesetraject van twee jaar aanbieden dat hen voorbereidt op een viering waarin ze eerst het vormsel ontvangen en vervolgens de eerste communie.”

De nieuwe aanpak richt zich voornamelijk tot tienjarigen. „Maar eigenlijk is de leeftijd niet van belang”, zegt Dereymaeker. „In het Brusselse stappen heel wat kinderen nu al op latere leeftijd in een eerste communie- of vormseltraject. Die nieuwe aanpak is ook een aanpassing aan de realiteit op het terrein.”

STANDPUNT

Luk VANMAERCKE

We zijn gelukkig, maar willen het niet weten

„Kent u Eurostat? Dat is een onafhankelijke Europese dienst, die verantwoordelijk is voor alle statistieken in de Europese Unie. Wanneer de Europese beleidsverantwoordelijken cijfers nodig hebben over economische groei, werkloosheid, migratie of om het even welk ander thema, dan kunnen ze daarvoor terecht bij deze gerenommeerde statistische instelling. Meestal gaat het om 'harde', economische cijfers. Maar begin juni pakte Eurostat uit met een heel ander soort statistieken, onze geluksscore.

Kwaliteit van het leven in Europa, zo heet het rapport officieel. En ze waren er best trots op, daar in Luxemburg. „Het doel is om het licht te laten schijnen over wat invloed kan hebben op de kwaliteit van het leven, gaande van onderwijsniveau, activiteitsgraad en gezondheid, tot familiale en financiële situatie”, zo verwoordde directeur-generaal Rademacher het. Maar even goed kijkt het rapport naar onze sociale contacten en vrije tijd. De auteurs erkennen dat het Bruto Binnenlands Product niet volstaat om uit te drukken hoe het met de mensen gaat. Slimme mensen kunnen dus ook wijs zijn.

In dit onderzoek werd aan mensen uit heel Europa gevraagd hoe ze hun eigen geluk en levenskwaliteit beoordelen. En wat blijkt? De gemiddelde Europeaan geeft zichzelf iets meer dan 7 op 10. Wij, Belgen, quoteren ons leven zelfs met een 7,6 op 10. Dat zijn cijfers waarmee mijn kinderen gerust mogen thuiskomen na de examenperiode. Bovendien wordt dat subjectieve gevoel van de mensen bevestigd door andere, 'objectieve' cijfers: nooit eerder in de geschiedenis waren we zo welvarend, hoogopgeleid of gezond, nooit eerder werden we zo oud of leefden we zo veilig.

En toch. Toch horen we om ons heen zo veel geklammer en geklaag. Veel mensen zijn pessimistisch en geloven dat de wereld om zeep is, of minstens dat we met z'n allen gedoemd zijn om erop achteruit te gaan. Ongetwijfeld kent u tal van mensen uit uw omgeving met een ronduit negatief wereldbeeld of een sombere toekomstvisie. Waar komt die tegenstelling tussen feiten en gevoelens dan vandaan? Ik zie twee belangrijke verklaringen.

Ten eerste: we zijn het slachtoffer van ons eigen succes. Precies omdat we in Europa zo welvarend zijn en zo veel bereikt hebben, zijn we bang om dat alles te verliezen. Veel Europeanen staan erg defensief in het leven. Elke verandering om ons heen – globalisering, migratie, technologische vooruitgang... – voelt aan als een bedreiging voor wat we hier en nu hebben. Dat gevoel is een probleem, want het leidt tot een geblokkeerde samenleving. Een samenleving die de toekomst zwart ziet, laat kansen liggen en investeert onvoldoende in de volgende generaties.

Daarnaast zie ik een tweede factor van belang: we zijn ons bredere perspectief kwijt, met name het geloof. Voor wie enkel zijn 'aardse' bezittingen of prestaties koestert, is elke bedreiging daarvan een ramp. Wie gelooft in iets groter, in iets dat ons alledaagse leven overstijgt, en zelfs in een hiernamaals, heeft minder te verliezen en staat dus sterker in het leven. Je staat er nooit alleen voor, want er is Iemand die om ons geeft. Bovendien creëert het geloof ook een sterke verbondenheid tussen mensen. Je kunt geen christen zijn wanneer je niet in God gelooft, maar evenmin wanneer je niet in je medemens gelooft. We weten ons dus op twee fronten gesteund.

Nochtans zie ik ook veel (cultuur)pessimisme onder christenen. Dat heeft ongetwijfeld met de achteruitgang van geloof en kerkelijkheid te maken. Maar aan dat gevoel mogen we echt niet toegeven. Het christelijke geloof duldt geen sombere blik op de wereld. Wij zijn geroepen om altijd weer te geloven in de toekomst én daar concreet werk van te maken. Hoop is de mooiste van alle christelijke deugden. En Eurostat geeft ons nog gelijk ook.”

Eerste Communie is kinderen van nabij betrekken in de eucharistie. © KNA-Bild